

ELITE -TYÖRYHMÄN KOKOUS 10/2015 (YM016:06/2007)

Kokousaika: Tiistai 3.2.2015 klo 9:00 – 14:45

Kokouspaikka: MMM, Helsinki

Osallistujat:

Janne Kotiaho, Jyväskylän yliopisto (pj.)
Jussi Päivinen, Metsähallitus, luontopalvelut (siht.)
Kai Kaatra, maa- ja metsätalousministeriö
Aulikki Alanen, ympäristöministeriö
Arto Kammonen, Metsähallitus, metsätalous
Harri Karjalainen, Metsähallitus, luontopalvelut
Kari T. Korhonen, LUKE
Inka Musta, Metsäteollisuus ry
Matti Seppälä, Suomen metsäkeskus
Tomi Hakkari, Keski-Suomen ELY-keskus
Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto
Risto Sulkava, Suomen luonnonsuojeluliitto
Saija Kuusela, Suomen ympäristökeskus, luontoympäristökeskus
Saara Lilja-Rothsten, TAPIO OY
Atte Moilanen, Helsingin yliopisto

Katja Matveinen-Huju, maa- ja metsätalousministeriö (pj. metsä-ELITE)
Jaana Kaipainen, maa- ja metsätalousministeriö (pj. suo-ELITE)
Jari Ilmonen, Metsähallitus, luontopalvelut, (vastuuhenkilö sisävesi- ja kosteikkoelinympäristöt)
Tapio Heikkilä, ympäristöministeriö (pj. kulttuuri-ELITE)
Katja Raatikainen, Metsähallitus, luontopalvelut (siht. kulttuuri-ELITE)
Tuomas Haapalehto, Metsähallitus, luontopalvelut (siht. suo-ELITE)
Samuli Joensuu, Metsätalouden kehittämiskeskus TAPIO (siht. suo-ELITE)

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:00.

2. Asialistan hyväksyminen

- Asialista toimitettu sähköpostilla 28.1.2015
- Liitteet toimitettu 2.2.2015
- Edellisen kokouksen 13.1.2015 muistion hyväksyminen

Päätös:

- Hyväksyttiin kokouksen asialista.
- Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Priorisointilaskennan tulosten ensimmäinen käsittely

- i) Sihteeri esitteli painokerroinlaskennan tuloksia. Laskenta on valmis, mutta LuTU – luontotyyppien sijoittuminen ELITE –elinympäristöryhmiin vaatii vielä tarkistusta.
- ii) Sihteeri esitteli priorisointilaskennan ensimmäisiä tuloksia.
- iii) Puheenjohtaja esitteli edellisen kokouksen keskustelujen pohjalta muokattua priorisointilaskennan kokonaiskuvaa. Keskusteltiin, missä vaiheessa priorisointia ekosysteemipalvelut, hiilen varastointi ja synergiat (erityisesti vesien osalta) tulee ottaa huomioon. Keskustelujen jälkeen vallitsi yhteisymmärrys siitä, että ekosysteemipalvelut, hiilen varastointi ja synergiat tulee ottaa huomioon jo toimenpidepalettia valittaessa. Kokouksessa muokattu priorisoinnin kokonaiskuva on liitteenä 1.
- iv) Jari Ilmonen esitteli tekemäänsä soiden ja metsien ELITE- toimenpiteiden vesistövaikutustarkastelua.

Vesistövaikutukset oli arvioitu toimenpiteittäin jaoteltuna seuraavasti:

- kuormitus
- vesitase

Arvioinnissa käytetty asteikko oli seuraava:

- -3 = suuri negat. vaikutus
- -2 = merkittävä negat. vaikutus
- -1 = lievä negat. vaikutus
- 0 = ei vaikutusta
- 1 = lievä posit. vaikutus
- 2 = merkittävä posit. vaikutus
- 3 = suuri posit. vaikutus

- v) Tomi Hakkari nosti esille lintukosteikoiden huomioimisen ELITE –työssä. Vesistöt on perinteisesti ajateltu hoidettavan osana vesipuidedirektiivin toimeenpanoa, mutta tosiasiaassa vesipuidedirektiivi kattaa vain pienen osan kosteikoista. On myös tärkeää huomata, että lintukosteikot ovat hälyttävässä tilassa. ELITE- työssä lintuvesiä on huomioitu vasta perinnebiotooppien rantaniityillä.

Päätös:

- i) Sihteeri tarkistuttaa asiantuntijoilla LuTU –luontotyyppien sijoittumisen ELITE-elinympäristöryhmiin kallioiden ja rannikon osalta. Sihteeri vastaa tarkistusprosessista.
- ii) Alatyöryhmät toimittavat viimeistellyt ELITE-excelit priorisaatiolaskentaa varten puheenjohtajalle ja sihteerille heti niiden valmistuttua tai viimeistään 2.3.2015 mennessä.
- iii) Menetelmäpalettien valinnassa käytetään menetelmien monimuotoisuuskustannustehokkuutta, hiilivarastoa, vesivaikutuksia ja muita ekosysteemipalveluita. Valinnassa painoa annetaan eniten ensimmäiselle ja viimeinen huomioidaan vain kaikkien muiden ollessa tasavertaisia (ks. liite priorisoinnin kokonaiskuvasta). Menetelmäpaletteja tehdään kaksi, josta toinen

tähtää 15% ennallistamistavoitteen saavuttamiseen ja toinen 1%. Metsäryhmä pilotoi menetelmäpaletin valintaa 1% osalta.

- iv) Tomi Hakkari kirjoittaa lintuvesistä pätjän loppuraporttiin osaksi sisävesi- ja rannikko –osiota.

4. Loppuraportti

- i) Puheenjohtaja esitteli luonnoksen loppuraportin sisällysluetteloksi. Tarkastelu siitä, mitkä ovat elinympäristöjen tilaa edelleen heikentävät tekijät ja mitä elinympäristöjen tilan edistämiseksi jo nykyään tehdään, toivottiin käsiteltävän heti loppuraportin alkupuolella. Tämän jälkeen toivottiin kuvausta kriteereistä, joiden pohjalta työtä on lähdetty viemään eteenpäin. ELITE- työssä käytettyjen käsitteitä voisi kannattaa käsitellä omassa luvussaan. Loppuraporttiin kaivattiin myös ”reality checkiä” siitä, että tarvitaanko toimenpiteiden toteuttamiseen mahdollisesti uutta lainsäädäntöä, uusia toimintaohjelmia jne. Esitettiin myös näkemyksiä, että loppuraportissa voisi hyödyntää ELITE –excelin steppejä. Puheenjohtaja nosti esiin, että lopulliset ELITE -excelit arvoineen ja arvojen taustalta löytyvine selitteineen tulee tallentaa sähköisenä loppuraportin oheismateriaaliksi.

Päätös:

- i) Puheenjohtaja tekee muutokset sisällysluetteloon. Kommentteja voi edelleen lähettää puheenjohtajalle sähköpostitse. Puheenjohtaja tekee korvista Tuomas Haapalehdon kanssa esimerkin.

5. Seminaari

Puheenjohtaja piti tilannekatsauksen seminaarin järjestelyjen osalta. Seminaarista on lähetetty ennakkokutsu. Ennakkokutsun osin virheellisiä sanamuotoja mm. ennallistamiseen liittyen tulee välttää seminaarin ohjelmaa valmisteltaessa. Nostettiin esille, että koska seminaarista halutaan myös palautetta, ELITE- työn tuloksia ei tule esitellä seminaarissa lopullisena totuutena. Keskusteltiin lehdistötiedotteen tarpeesta, esim. Lea Jylhä mainitsi, että häneen ollaan oltu jo yhteydessä lehdistön taholta ja kysely aiheesta. Todettiin, että lehdistötiedotteesta on tarpeen vielä keskustella ympäristöministeriön viestinnän vastuuhenkilöiden kanssa.

6. Tiedoksi

- i) Puheenjohtaja ja sihteeri ovat edelleen pitäneet työkokouksia ja avustaneet kaikkia alatyöryhmiä ELITE -menetelmän käytössä.
- ii) Puheenjohtaja on esitellyt ELITE -menetelmää Metsäbiologian kerhon vuosikokouksessa 27.1.2015.

Päätös:

- i-ii) Merkitään tiedoksi.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraavat kokoukset

10.3. 2015 kokopäivä (9.00-16.00), YM

24.3.2015 Seminaari, Tieteiden talo

31.3.2015 kokopäivä (9.00-16.00), MMM

23.4.2015 kokopäivä (9.00-16.00), Metsäteollisuus ry.

5.5.2015 kokopäivä (9.00-16.00), MTK

20.5.2015 kokopäivä (9.00-16.00), YM

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:45.

Liite 1. Kaavio priorisoinnin kokonaiskuvaksi.

Muistion jakelu:

- ELITE-työryhmän jäsenet, varajäsenet sekä pysyvät asiantuntijat
- Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestäväen käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2006–2016 toteutusta ja seurantaan edistävän työryhmä (pj. ja sihteeri)